

Rautalammin kunnan suunnitelmat koulutusmyyntiin EU- ja ETA-maiden ulkopuolelle

Prosessikuvaus
Mari Pirkkala

Prosessin lähtötilanne

Kuntapäättäjien tietämys kansainvälisistä opiskelijoista ja heidän arjestaan heikko

Median myllytys saanut ”pahaan jälkeä aikaan”

Ensimmäistä kertaa kunnan historiassa piti päättää toisen asteen opintojen myynnistä tässä mittakaavassa

Halu tehdä perusteltuja päätöksiä nopeasti

Markkinoinnin aloittaminen mahdollisimman pian

Poliitikkojen päätöksissä mennyt kunnassa välillä ”reippaanlaisesti” aikaa

Lukiolla lähes 30 vuoden kokemus muualta muuttaneista opiskelijoista

EDUKAATIOILLA LIIKKEELLE 1 / 2026

Iltakoulu

Kansainväliset
opiskelijat
Rautalammin
lukiossa

Tilaisuuden tarkoitus

Enemmän on kysymyksiä,
kuin vastauksia, mutta yhdessä
tästäkin selvittäään!

Yhteinen tilannekuva

- Rautalammin tähänastinen kokemus
- Muutokset ja tulevat vaihtoehdot
- Jatkovalmistelun suunnittelu

Kansallinen tausta

EU/ETA-alueen ulkopuoliset opiskelijat lukioissa

- Yhteensä suomalaisissa lukioissa nyt noin 1 000 opiskelijaa näistä maista
- Noin 70 lukiossa
- Koulutus ollut maksutonta
- Kokemukset olleet hyviä
- Lainsäädäntö muuttuu
=> 1.8.2026 jälkeen aloittavilla suomalainen lukio lukuvuosimaksullinen

Yhdenvertaisuus periaatteena

Jos alamme myydä koulutusta tulevaisuudessa, ei saa syntyä eroa maksavien ja kunnallisten opiskelijoiden välillä

- Sama opetus, samat mahdollisuudet ostaa lisäpalveluita ja samat oikeudet
- Ei "kahden kerroksen" opiskelijoita
- Lisäpalveluille ei ostopakkoa, vaan kaikille mahdollisuus niihin

Kutsu
yhteistyöhön
ja kysymyksiä
jatkovalmisteluun

Lähdetäänkö viemään valmistelua yhdessä eteenpäin?

- Mitkä periaatteet ovat meille tärkeimpiä?
- Tunnistettavat riskit ja mahdollisuudet
 - Markkinointityö vie resurssia
 - Markkinoinnista huolimatta ei tulijoita
 - Joukkoliikennetilanne vie meillä hakijoita
 - Asuntotilanne vie meiltä hakijoita
 - "Kahden kerroksen" väen riski tunnetasolla
 - Jos saamme opiskelijoita => tuloja ja lukion toiminta aina vakaammalla pohjalla sekä edullisempaa pyörittää ja peruskoulu hyöttyy myös
 - Upea mahdollisuus lähteä kehittämään lukiotamme "uudesta tulokulmasta" (myytäviä lisäpalveluita)
 - Vähentää lukioiden välillä "pompimista"
- Työnjako kunnan sisällä oltava kaikille selkeä
 - Vastuut
 - Velvollisuudet
 - Toimivallat

Prosessi etenee

Lautakunta on innoissaan
asiasta, koska heidät on
osallistettu aidosti

Ennen seuraavaa iltakoulua

Peter kävi kertomassa lautakunnalle kv-opiskelijoista. Samalla ideoitiin muutenkin monenlaista hyvää Rautalammille.

Materiaaliksi kotilukuun lähetin kaikille

- OPH:n seminaariaineiston
- Lähilukioyhdistyksen KV-opiskelijakyselyn tulokset ja analyysin (10 / 2025)

Maaliskuun iltakoulussa

- Lukuvuosimaksun suuruus
- Mahdolliset stipendit
- Lukuvuosimaksuun kuuluvat asiat (lounaat, asuminen, kulkemiset jne. käsiteltiin)
- KV-markkinointityöryhmän ideointi
- Hahmottelua KV-opiskelijoiden kokonaismäärästä
- Lisää edukaatiota aiheesta sekä tietoa erilaisista malleista muissa kunnissa
- Sovittiin jatkossa säännöllisistä lautakunnan ja lukioirehtorin tiedotusiltakouluista

Asia sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa huhtikuun alussa

Päätökset täysin yksimielisesti

- Lukuvuosimaksut 10 000 € / vuosi ja 13 000 € / vuosi (ratsastajat)
- Lounas- ja opiskeluvälinemaksu 1 000 € / vuosi
- Ei stipendejä tässä vaiheessa, koska moni asia vielä auki niihin liittyen (mm. verotus, markkinavaikutukset)
- Päätökset opiskelijaksi hakeutumisen prosessista ja opiskelijaksiottajista
- Päätökset lukuvuosi- sekä oppimateriaali- ja kouluruokailumaksujen palauttamisen periaatteista
- Asioita tarkastellaan tarvittaessa ja tehdään uusia päätöksiä

Seuraavia steppejä

Suunniteltava ja päätettävä

- KV-markkinointitiimin kokoaminen ja perehdyttäminen
- Markkinointimateriaalin tuottaminen
- Osallistumislistalle otettavien tapahtumien valitseminen. Huomaa 1.5 v. ennakointi!
- Vielä laajemman ja houkuttelevamman paketin rakentaminen Rautalammille. Myös Suomalaiset opiskelijat ja perheet hyötyvät!

Yhteenvetona prosessista

- Lautakunnan ja kuntapoliitikoiden osallistamisesta hyötyvät kaikki osapuolet.
- Yhteistyö on ollut sujuvampaa, kuin yleensä ja isot päätökset kyettiin tekemään lyhyessä ajassa.
- Kuntapäätäjien tietoisuus lukiomme arkipäivästä laajeni huomattavasti.
- Jokaista lautakunnan jäsentä kuunneltiin. Kaikki saivat esittää ajatuksiaan ja kysymyksiään.
- Nyt asia on meidän kaikkien yhteinen ja sen jatkokehityksessä koko lautakunta kokee asittoa osaamista ja omistajuutta.

Kiitos!

- Mari Pirkkala
- 040 5514 361
- mari.pirkkala@rautalampi.fi

RAUTALAMPI

§ 37 EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden maksut

Hyvinvointilautakunta päättää, että

1. Rautalammin lukiossa otetaan 1.8.2026 alkaen käyttöön EU- ja ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille (lukiolain 34a§) lukuvuosimaksu, joka on suuruudeltaan 10000 € yleislinjan opiskelijoille ja 13000 € ratsastuslinjan opiskelijoille.
2. Rautalammin lukiossa otetaan 1.8.2026 alkaen käyttöön erillinen oppimateriaali- ja kouluruokailumaksu niille EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille, joita koskee lukiolain 34 a §:n mukainen lukuvuosimaksuvelvollisuus.
3. Oppimateriaali- ja kouluruokailumaksun suuruus on 1 000 euroa lukuvuodessa.
4. Oppimateriaali- ja kouluruokailumaksu kattaa opiskelijan opinto-ohjelman mukaisten opintojaksojen oppikirjat ja digitaaliset oppimateriaalit, kouluruokailun sekä opinnoissa tarvittavan tietokoneen.
5. Oppimateriaali- ja kouluruokailumaksua sovelletaan niihin opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen ja joilta peritään lukiolain 34 a §:n mukainen lukuvuosimaksu.
6. Oppimateriaali- ja kouluruokailumaksu laskutetaan lukuvuosittain elokuussa koulun alettua tai mikäli opiskelija aloittaa opinnot kesken lukuvuoden, opiskelijan ensimmäisen opiskelukuukauden loppuun mennessä.

Lisäksi hyvinvointilautakunta päättää todeta, että lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on oikeutettu lukiokoulutuksessa opiskeluhuollon palveluihin sekä saamaan lukion opetussuunnitelman mukaisen opetuksen.

Hyvinvointilautakunta päättää todeta, että lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei ole oikeutettu päivittäiseen maksuttomaan ateriaan eikä maksuttomaan asuntolapaikkaan, ei maksuttomiin oppimateriaaleihin eikä tarvikkeisiin. Oppimateriaaleja ja kouluruokailua kattaa erillinen oppimateriaali- ja kouluruokailumaksu.

§ 38 EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten lukio-opiskelijoiden valintaprosessin periaatteet

Hyvinvointilautakunta päättää, että opiskelijavalintaprosessit ovat alla olevat:

Prosessi opiskelijan hakeutuessa lähtömaastaan Suomeen opiskelemaan:

- Opiskelija hakeutuu opiskelemaan Opintopolku-järjestelmän kautta.
- Rehtori tai hänen määräämänsä lukion henkilöstöön kuuluva haastattelee hakijan.
- Rehtori tekee valintapäätöksen ja määrää maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun 01.08. mennessä.
- Opiskelija hakee Maahanmuuttovirastosta opiskelijan oleskelulupaa saatuaan opiskelupaikan ja maksettuaan koulutuksen järjestäjän määräämän lukuvuosimaksun.
- Opiskelija saapuu Suomeen saatuaan oleskeluluvan Suomeen.
- Koulutukseen ja opetukseen ei voi osallistua, jos lukuvuosimaksua ei ole maksettu.

Prosessi opiskelijan hakeutuessa lukioon oleskellessaan jo Suomessa:

- Opiskelija hakeutuu opiskelemaan Opintopolku-järjestelmän kautta.
- Koulutuksen järjestäjä tarkastaa Maahanmuuttovirastosta hakijan oleskeluluvan perusteen, jos hän on kolmannen maan kansalainen.
- Rehtori tekee valintapäätöksen ja määrää maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun 01.08. mennessä.
- Koulutukseen ja opetukseen ei voi osallistua, jos lukuvuosimaksua ei ole maksettu.

§ 39 Periaatteet EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden maksamien lukuvuosimaksujen palauttamiseen

Hyvinvointilautakunta päättää lukuvuosi- sekä oppimateriaali- ja kouluruokailumaksujen palauttamisesta seuraavaa:

Jos opiskelija omasta tahdostaan haluaa vaihtaa oppilaitosta kesken lukion oppimäärän suorittamisen, hän ei ole oikeutettu saamaan takaisin maksamiaan lukuvuosimaksuja eikä maksamiaan oppimateriaali- ja kouluruokailumaksuja.

Opiskelijan maksamat maksut palautetaan takaisin vain, jos opinnot keskeytyvät vakavista, opiskelijasta riippumattomista syistä, esimerkiksi terveydellisistä syistä tai perhettä kohdanneesta onnettomuudesta tai vastaavasta yllättävästä tekijästä johtuvista syistä, jotka estävät opintojen jatkamisen. Koulutuksenjärjestäjällä on oikeus vaatia todistuksen esittämistä. Maksupalautus maksetaan suhteutettuna lukuvuoden kulumiseen.